

**Broedvogels van de
westelijke Lingeoever,
het Lingebos en
Beesdseveld in 2024**

**Albert de Jong
Daan van Braak**

Sovon-rapport 2024/66

Broedvogels van de westelijke Lingeoevers, het Lingebos en Beesdseveld in 2024

Albert de Jong en Daan van Braak

Sovon-rapport 2024/46
Dit rapport is samengesteld
in opdracht van Staatsbosbeheer

Colofon

© Sovon Vogelonderzoek Nederland 2024

Dit rapport is samengesteld in opdracht van Staatsbosbeheer

Illustraties omslag: dronebeelden Linge bij Vogelswerf en Bruine Kiekendieven op nest (Frank Majoor), Snor (Albert de Jong)

Wijze van citeren: de Jong A.J. & van Braak D. 2024. Broedvogels van de westelijke Lingeoever, het Lingebos en Beesdseveld in 2024. Sovon-rapport 2024/46 Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

ISSN-nummer: 2212 5027

Inhoud

Samenvatting	4
1. Inleiding	5
2. Beschrijving van het gebied	6
3. Werkwijze	8
3.1. Methode & veldwerk	8
3.2. Interpretatie en verwerking van de gegevens	8
3.3. Weers- en andere omstandigheden	9
3.4. Afwijkingen/foutendiscussie	10
4. Resultaten	11
4.1. Aantallen en dichtheden.....	11
4.2. SNL-natuurbeheertypen.....	12
4.3. Vergelijking met eerdere karteringen	13
4.4. Soortbeschrijvingen westelijke Lingeoever en Lingebos.....	16
4.5. Soortbeschrijvingen Beesdseveld	21
4.6. Overige soorten.....	23
5. Evaluatie.....	24
6. Literatuur	25
Bijlage1. Verspreidingskaarten broedvogels.....	26

Samenvatting

In 2024 is het westelijke deel van de Lingeoever, het Lingebos en Beesdseveld (in totaal 479,4 ha) in opdracht van Staatsbosbeheer gekarteerd op broedvogels. De Lingeoever bestaat voornamelijk uit een afwisseling van broekbos en laagdynamisch moeras, het Lingebos is jong, aangeplant loofbos en het Beesdseveld bestaat uit verspreide bospercelen, verruigd grasland en een oude eendekooi. In het hele gebied zijn vijf integrale inventarisatiebezoeken gebracht, waarbij 18,2 min/ha is besteed aan veldwerk.

In totaal werden 78 soorten vastgesteld als broedvogel, waarvan er 70 integraal zijn gekarteerd. Van de soorten staan er 11 op de Rode Lijst van kwetsbare en bedreigde soorten, waaronder vijf als kwetsbaar en zes als gevoelig. Dichtheden van sommige moerasvogels, zoals de Bosrietzanger en Cetti's Zanger zijn hoog langs de westelijke Linge. Ten opzichte van eerdere karteringen variëren in dit biotoop de ontwikkelingen sterk tussen de soorten. Vogels die aan bos gebonden zijn profiteren op allerlei plekken in het gekarteerde gebied van bosveroudering en extensief onderhoud: spechten en Boomklevers zijn bijvoorbeeld toegenomen. Langs de Linge zijn enkele terreinen met extra kwetsbare soorten of situaties te vinden. Het gaat dan om kolonies van de schaarse Purperreiger en om een hoge dichtheid van weidevogels op het schiereiland bij Gellicum.

Uiterwaard ten noorden van Asperen langs de Oude Zuiderlingedijk op 7 juni 2024. Foto: Daan van Braak

1. Inleiding

In 2024 is in opdracht van Staatsbosbeheer het westelijke deel van de Lingeoever, het Lingebos en Beesdseveld (479,39 ha) gekarteerd op broedvogels. De inventarisatie vond plaats in het kader van het Subsidiestelsel Natuur en landschap (SNL) waarin onder andere het monitoren van broedvogels in een zesjarige cyclus wordt vereist en waarvan de resultaten worden gerapporteerd aan de betreffende provincie. Ian Deeben en Andrea van den Berg waren contactpersoon bij Staatsbosbeheer. De kartering werd uitgevoerd door Daan van Braak en Albert de Jong van Sovon Vogelonderzoek Nederland. Sovon-collega's Lara Marx en Bas Hissel worden bedankt voor hun bijdragen aan de totstandkoming van dit rapport. Willem van Manen van Sovon en Andrea van den Berg en Ian Deeben van Staatsbosbeheer voorzagen het concept van commentaar.

In dit rapport worden de soorten gepresenteerd volgens de systematiek van het International Ornithological Committee (IOC).

Ontwakend rietmoeras, biotoop van o.a. Bruine Kiekendief, Waterral en Snor langs de Nieuwe Zuiderlingedijk om 5:16 uur op 1 mei. Foto: Albert de Jong

2. Beschrijving van het gebied

In dit rapport zijn de resultaten van een broedvogelkartering in verschillende terreinen in de regio van de Linge samengevat. De gekarteerde terreinen verschillen sterk en vormen geen aaneengesloten gebied, maar zijn versnipperd in het landschap. De oeverlanden ten westen van Acquoy langs de Linge maken deel uit van het Natura 2000-gebied Lingegebied en Diefdijk-Zuid. Voor dit Natura 2000-gebied zijn geen broedvogels aangewezen, het betreft alleen Habitatrichtlijngebied. In de rapportage worden de resultaten van de Lingeoevers en het Lingebos samen besproken en vormen de aantallen van het Beesdseveld een aparte paragraaf.

Figuur 1. Overzicht van de gekarteerde terreinen van de Lingeoevers, het Lingebos en Beesdseveld met toponiemen.

Lingeoevers-west en Lingebos

De Lingeoevers liggen aan de weerszijden het riviertje de Linge, tussen Beesd en Arkel. Deze oevers hebben een grillige vorm en bestaan uit een afwisseling van rietland, wilgenbos, populierenopstanden, elzenbroekbos, ruigtes en vochtig hooiland. Ook zijn er enkele wilgenhagkrienden aanwezig.

De oeverlanden grenzen aan het stromende water van de Linge, met her en der vertakkingen. De waterplas van de Koornwaard bij Heukelum werd meegenomen, maar andere grote waterpartijen vielen buiten de begrenzing. Naast deze oeverlanden zijn ook de broedvogels langs de Nieuwe Zuiderlingedijk gekarteerd. De terreinen langs deze dijk van de Nieuw Hollandse Waterlinie (tussen Kedichem en Asperen) bestaan overwegend uit zeer nat, ondoordringbaar elzenbroekbos. De bosbodem is hier bedekt met zegge en andere dichte vegetatie en in de natste delen is er geen sprake van een struiklaag. De broekbossen worden afgewisseld met vrij droog moeras met voornamelijk overjarig riet, dat lokaal dichtgroeit met wilgenopslag.

Het Lingebos is een in de jaren zestig aangelegd loofbos dat wordt gedomineerd door snelgroeiend loofhout waaronder els, linde, wilg, abeel en hazelaar. Het bos heeft veel wandelpaden en een hondenloopgebied. Centraal in het Lingebos ligt een recreatieplas met een grote camping. Op de meeste plaatsen heeft het bos een dichte kruinlaag, maar er zijn ook meer open delen in de vorm van kleine, dichtgroeende kapvlaktes (met o.a. els, Spaanse aak en esdoorn) en wilgenhagkriend. Op deze plaatsen was er sprake van een redelijk ontwikkelde struiklaag, behalve in de gedeelten met veel jonge eik.

Beesdseveld

Het Beesdseveld bestaat uit een dertiental verspreide terreinen tussen de plaatsen Beesd en Culemborg, net ten oosten van de A2. Deze vrij kleine gebieden bestaan voornamelijk uit eikenbosjes, wilgenbos, populierenbos, ruigtes, vochtig hooiland en rietmoeras. Er is ook een natuurspeeltuin aanwezig. Aangezien er weinig beheer wordt toegepast in de wilgenbossen zijn deze in elkaar gestort, waardoor ze grotendeels ondoordringbaar zijn. De populierenbosjes hebben een lage ondergroei en in de wat drogere stukken is een struiklaag ontstaan. Het rietmoeras bestaat uit landriet, dat in de nattere delen overgaat in waterriet. Op veel plekken is ook veel wilgenopslag in het riet te vinden.

Jonge wilgenaanplant in Beesdseveld Foto: Daan van Braak.

3. Werkwijze

3.1. Methode & veldwerk

Bij het uitvoeren van het broedvogelonderzoek is de basiskarteringsmethode toegepast, gebaseerd op de door Sovon ontwikkelde Broedvogel Monitoring Project-methode (BMP) (Vergeer *et al.* 2023). Deze methode behelst het meermaals systematisch aflopen van het onderzoeksgebied in het voorjaar waarbij alle terreindelen worden bestreken en waarbij een selectie van relevante soorten in kaart wordt gebracht. In de gebieden zijn alle broedvogelsoorten geteld (BMP-A), minus acht algemene broedvogelsoorten. Dit zijn: Pimpelmees, Koolmees, Fitis, Tjiftjaf, Winterkoning, Merel, Roodborst en Vink.

De BMP-werkwijze is gericht op het registreren van territorium-indicerende waarnemingen zoals zang, balts en alarmroepen, waarbij aandacht uitgaat naar uitsluitende waarnemingen. Dit zijn waarnemingen van twee tegelijkertijd zingende of baltsende soortgenoten. In het geval van zeldzame soorten en soorten met grote, overlappende territoria is geprobeerd een zo hoog mogelijke (nestindicatieve) broedcode te verzamelen en de nestplaats zo nauwkeurig mogelijk te lokaliseren. Dit om de kans te verkleinen dat niet-broedvogels worden meegeteld en moeilijk te karteren soorten worden over- of onderteld. Bij roofvogels zijn nesten gezocht wanneer de terreingesteldheid dit toeliet. Voor het opsporen van nesten van Purperreigers is op 12 juni tussen 13:00 en 16:00 uur een apart bezoek gebracht. Met toestemming van de opdrachtgever is op vijf locaties gevlogen met een drone. Deze extra inspanning is niet meegenomen in het overzicht van de bezoeken (tabel 1).

Aan het onderzoeksgebied zijn vijf bezoeken gebracht in de periode maart-juni (tabel 1) die doorgaans een uur voor zonsopgang aanvingen en doorliepen tot rond het middaguur. Het bezoekschema is zo goed mogelijk afgestemd op de kartering in 2019 (De Boer 2019), zodat de resultaten goed vergelijkbaar zijn. Per ronde zijn in vier tot zes dagen alle terreinen van het onderzoeksgebied bezocht. In mei en juni zijn, net als in 2019, de moerasdelen extra vroeg in de ochtend kort bezocht om de kans op Bosrietzangers en nachtactieve moerasvogels te vergroten. Vervolgens werd het gebied aansluitend op alle relevante soorten gekarteerd. Het meeste veldwerk is lopend uitgevoerd. Sommige smalle delen langs de Lingeoevers werden vanaf de Lingedijk beluisterd omdat het terrein het niet altijd toeliet om insteken te maken. De Nieuwe Zuiderlingedijk is telkens helemaal lopend bezocht, waarbij de meeste gebiedsdelen van weerszijden werden beluisterd. Het Lingebos werd zo goed mogelijk doorkruist via de vele wandelpaden. De percelen van het Beesdseveld werden waar mogelijk doorkruist en om de ondoordringbare delen werd rondgelopen. In totaal is ruim 149 uur aan veldwerk gespendeerd, wat neerkomt op een gemiddelde onderzoekintensiteit van 18,2 min/ha.

3.2. Interpretatie en verwerking van de gegevens

In het veld zijn de waarnemingen ingevoerd op een tablet in de app Avimap, waarbij voor iedere waarneming soort, locatie, tijdstip en broedcode is vastgelegd inclusief de door de waarnemer afgelegde route. De waarnemingen zijn automatisch geclusterd, waarbij gebruik is gemaakt van criteria die licht afwijken van de standaard BMP-criteria, vanwege het kleinere aantal bezoeken (van Manen in prep. 2024). De clustercriteria zijn bijgesloten als metadata in de database en zijn weergegeven op de verspreidingskaarten.

Bij een broedvogelkartering worden territoria in kaart gebracht en niet per definitie broedgevallen. De stippen op de verspreidingskaarten geven vastgestelde territoria weer, waarbij een stip komt te liggen op de locatie van de waarneming met de hoogste broedcode (slechts in enkele gevallen de nestlocatie) of de laatste meetellende waarneming binnen het geïnterpreteerde territorium.

Automatisch clusteren gaat in veel gevallen goed, maar resultaten moeten goed worden gecontroleerd, vooral vanwege fouten of slordigheden bij invoer in het veld. De waarnemingen zijn per soort zorgvuldig gecontroleerd op onzuiverheden. Plaatselijk zijn door de afwisseling tussen eigendommen van Staatsbosbeheer en derden territoria buiten de grenzen van het onderzoeksgebied gesitueerd. De betreffende territoria zijn niet opgeteld bij de totalen, maar indien relevant wel zichtbaar op de soortkaarten (bijlage).

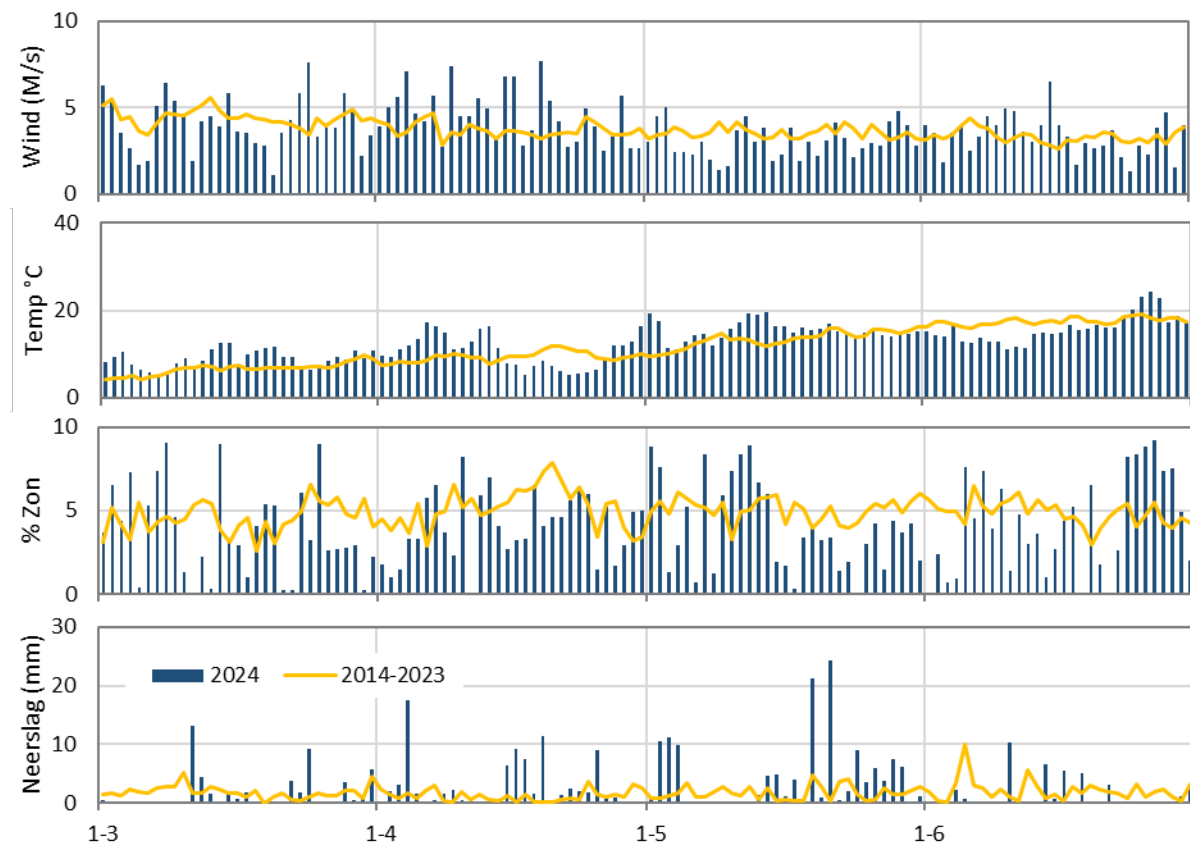
Tabel 1. Bezoeken van de broedvogelkartering in de westelijke Lingeoevers, het Lingebos en Beesdseveld. DvB = Daan van Braak, Adj = Albert de Jong

Datum	Ronde	Deel	Bezoektype	Start	Eind	Minuten	Karteerder(s)
12-mrt	1	30%	Zonsopkomst	06:30	14:00	450	DvB & Adj
13-mrt	1	25%	Zonsopkomst	06:30	13:00	390	DvB
15-mrt	1	25%	Zonsopkomst	06:30	13:00	390	DvB
18-mrt	1	20%	Zonsopkomst	07:30	11:00	210	DvB
29-mrt	2	20%	Zonsopkomst	06:45	13:05	380	DvB
2-apr	2	20%	Zonsopkomst	07:10	13:00	350	DvB
3-apr	2	10%	Dag	11:00	13:00	120	DvB
5-apr	2	20%	Zonsopkomst	06:30	12:00	330	DvB
15-apr	2	20%	Zonsopkomst	06:30	12:00	330	DvB
16-apr	2	10%	Ochtend	08:05	10:00	115	DvB
1-mei	3	30%	Zonsopkomst	04:53	12:49	476	Adj
3-mei	3	15%	Zonsopkomst	05:47	09:44	237	Adj
6-mei	3	20%	Zonsopkomst	06:07	12:15	368	DvB
7-mei	3	20%	Zonsopkomst	05:58	12:30	392	DvB
8-mei	3	15%	Zonsopkomst	05:40	10:00	260	DvB
21-mei	4	25%	Zonsopkomst	04:26	12:33	487	Adj
23-mei	4	15%	Ochtend	05:41	08:49	188	Adj
24-mei	4	20%	Zonsopkomst	04:30	12:30	480	DvB
27-mei	4	25%	Zonsopkomst	03:56	11:55	479	DvB
30-mei	4	15%	Dag	09:31	12:38	187	DvB
6-jun	5	20%	Ochtend	07:14	12:35	321	DvB
7-jun	5	20%	Zonsopkomst	03:55	11:58	483	DvB
11-jun	5	20%	Ochtend	05:43	12:18	395	DvB
12-jun	5	15%	Ochtend	05:31	10:41	310	DvB
12-jun	5	20%	Zonsopkomst	04:06	12:12	486	Adj
13-jun	5	5%	Ochtend	07:26	09:31	125	Adj

3.3. Weers- en andere omstandigheden

Het weer is van invloed op de activiteit van vogels en daardoor mede bepalend voor de effectiviteit van het inventariseren. Slechte weersomstandigheden zoals neerslag, lage temperaturen en harde wind (>4 Bft) kunnen leiden tot een lagere trefkans voor bepaalde soorten. Daarnaast neemt territoriale activiteit bij hoge temperaturen later op de dag ook af. Vandaar dat gepoogd is deze suboptimale omstandigheden te vermijden en werd het veldwerk doorgaans uitgevoerd in de vroege ochtend bij warm en zonnig weer: de meest gunstige condities voor het inventariseren van broedvogels. Figuur 2 illustreert van een selectie weersvariabelen de gemiddelden per dag voor 2024, uitgezet tegen de periode 2014-2023.

De winter van 2024 was zeer zacht, nat en somber. Op enkele korte periodes in december en januari na, bleef de temperatuur boven nul. Het is niet aannemelijk dat het winterweer in 2024 heeft geleid tot sterfte onder vorstgevoelige vogelsoorten. Het jaar 2024 onderscheidde zich vooral van de voorgaande jaren door de vele neerslag. In figuur 2 staat de cumulatieve hoeveelheid per maand, te beginnen in oktober van het voorgaande jaar in 2020-2024. Daarbij is duidelijk dat de omstandigheden voorafgaande en tijdens het broedseizoen van 2024 niet alleen van meet af aan nat waren, maar dat ook bleven.

Figuur 2. Gemiddelde windsnelheid (m/s), temperatuur (°C), percentage zonschijn (%) en hoeveelheid neerslag (mm) per dag in 2024 en in de periode 2014-2023 in Herwijnen (KNMI).

De omstandigheden voor inventarisatie waren in 2024 bepaald niet gunstig. Met name in april regende en waaide het veel, waardoor er weinig dagen met optimale inventarisatie-omstandigheden overbleven (figuur 3). De relatief koude en natte periode in de loop van april kan er bovendien toe hebben geleid dat een deel van de broedvogels trek naar broedgebieden uitstelde en zangactiviteit gering was. Dit kan bij sommige soorten een drukkende invloed hebben gehad op de gevonden aantallen. In de overige maanden waren de weersomstandigheden, afgezien van dagen met zware neerslag in mei en juni, redelijk gunstig voor inventarisatie.

3.4. Afwijkingen/foutendiscussie

Er zijn geen redenen om aan te nemen dat de resultaten van de karteringen sterk afwijken van een reguliere basiskartering. Ondanks het natte voorjaar waren er voldoende dagen met goed weer om bezoeken te brengen. Met de spreiding van de bezoeken is het seizoenspatroon van zowel bos- als moerasvogels goed gedekt.

4. Resultaten

4.1. Aantallen en dichtheden

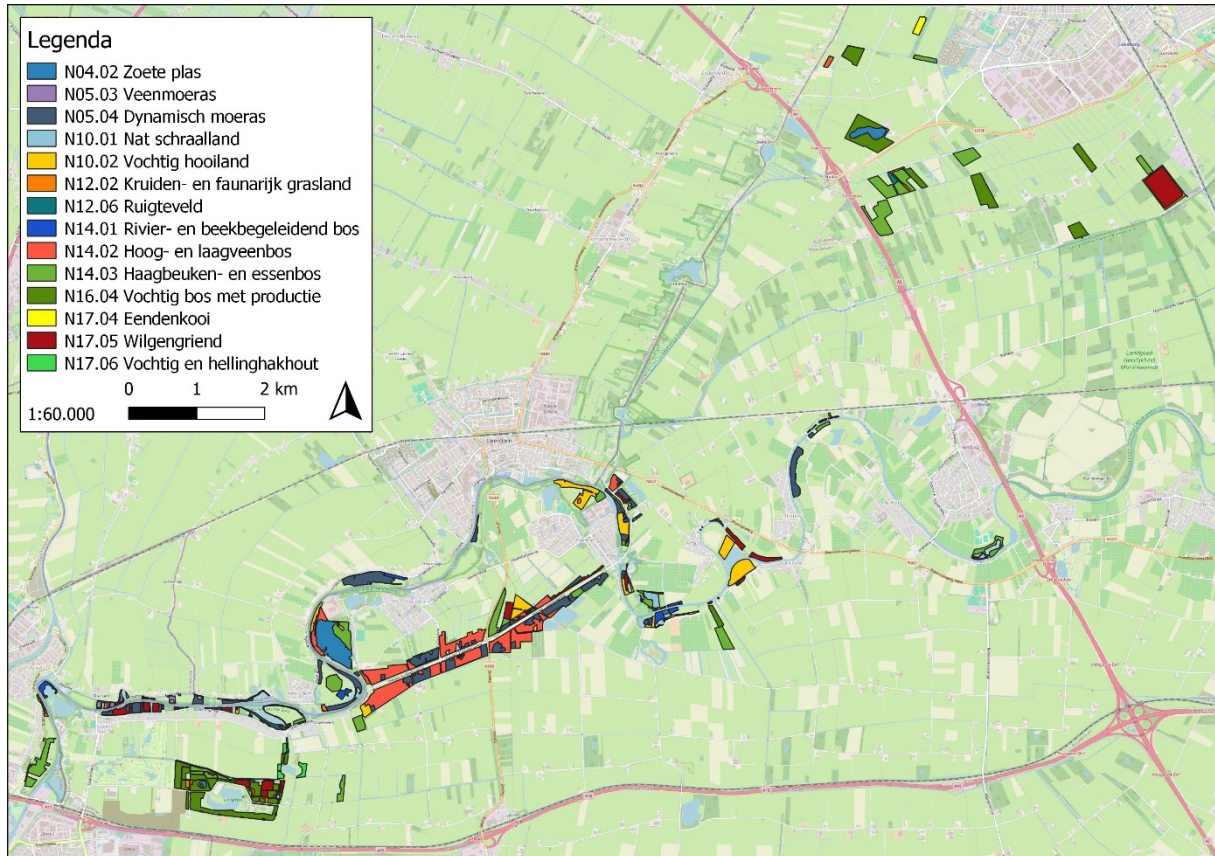
Tijdens de kartering werden in totaal 70 soorten uit de selectie van te karteren soorten als broedvogel vastgesteld (tabel 2, bijlage). Van enkele andere soorten werden waarnemingen opgetekend binnen de gebiedsbegrenzing, maar deze waarnemingen voldeden niet aan de criteria om tot een geldig territorium te komen. Deze soorten zijn niet in de soortenlijst opgenomen, maar zullen indien relevant worden besproken in paragraaf 4.4. Pimpelmees, Koolmees, Fitis, Tjiftjaf, Winterkoning, Merel, Roodborst en Vink zijn niet integraal gekarteerd, maar waren wel als broedvogel aanwezig, waarmee het totaal aantal broedvogels uitkomt op 78. Van de 70 gekarteerde broedvogelsoorten staan er 11 op de Rode Lijst (van Kleunen *et al.* 2017).

Tabel 2. Broedvogels van de westelijke Lingeoever, het Lingebos en Beesdseveld (479,4 ha) in 2024 met waar relevant de Rode Lijst-status (van Kleunen *et al.* 2017); GE = Gevoelig, KW = Kwetsbaar.

Soort	N	N/100	RL	Soort	N	N/100	RL
Dodaars	2	0,4		Grote Bonte Specht	64	13,4	
Fuut	6	1,3		Heggenmus	66	13,8	
Aalscholver	22	4,6		Nachtegaal	20	4,2	KW
Blauwe Reiger	88	18,4		Blauwborst	32	6,7	
Purperreiger	25	5,2		Gekraagde Roodstaart	1	0,2	
Ooievaar	4	0,8		Roodborsttapuit	5	1,0	
Knobbelzwaan	1	0,2		Zanglijster	83	17,3	
Grauwe Gans	150	31,3		Cetti's Zanger	116	24,2	
Grote Canadese Gans	15	3,1		Sprinkhaanzanger	15	3,1	
Brandgans	3	0,6		Snor	10	2,1	KW
Nijlgans	21	4,4		Rietzanger	111	23,2	
Bergeend	1	0,2		Bosrietzanger	130	27,1	
Krakeend	30	6,3		Kleine Karekiet	139	29,0	
Wilde Eend	26	5,4		Spotvogel	31	6,5	GE
Soepeend	1	0,2		Braamsluiper	6	1,3	
Kuifeend	7	1,5		Grasmus	69	14,4	
Bruine Kiekendief	2	0,4		Tuinfluit	124	25,9	
Havik	1	0,2		Zwartkop	357	74,5	
Sperwer	4	0,8		Grauwe Vliegenvanger	14	2,9	GE
Buizerd	14	2,9		Staartmees	48	10,0	
Fazant	28	5,8		Matkop	10	2,1	GE
Waterral	4	0,8		Boomklever	5	1,0	
Waterhoen	30	6,3		Boomkruiper	76	15,9	
Meerkoet	26	5,4		Wielewaal	2	0,4	KW
Scholekster	4	0,8		Gaai	31	6,5	
Kievit	14	2,9		Ekster	12	2,5	
Tureluur	4	0,8	GE	Kauw	10	2,1	
Holenduif	40	8,3		Zwarte Kraai	32	6,7	
Houtduif	122	25,4		Spreeuw	84	17,5	
Turkse Tortel	3	0,6		Ringmus	3	0,6	GE
Zomertortel	1	0,2	KW	Groenling	32	6,7	
Koekoek	23	4,8	KW	Putter	14	2,9	
Bosuil	9	1,9		Kneu	5	1,0	GE
IJsvogel	10	2,1		Appelvink	11	2,3	
Groene Specht	26	5,4		Rietgors	32	6,7	

4.2. SNL-natuurbeheertypen

In figuur 3 is de ligging van de verschillende SNL-natuurbeheertypen weergegeven binnen het gekarteerde onderzoeksgebied. In tabel 3 staan de natuurbeheertypen met kwalificerende vogelsoorten waarvoor territoria zijn vastgesteld en de bijbehorende aantallen. Over het algemeen zijn minder kwalificerende soorten aangetroffen naarmate de oppervlakte van het SNL-beheertype kleiner was.

Figuur 3. Natuurbeheertypen behorende bij de westelijke Lingeoevers, het Lingebos en Beesdseveld

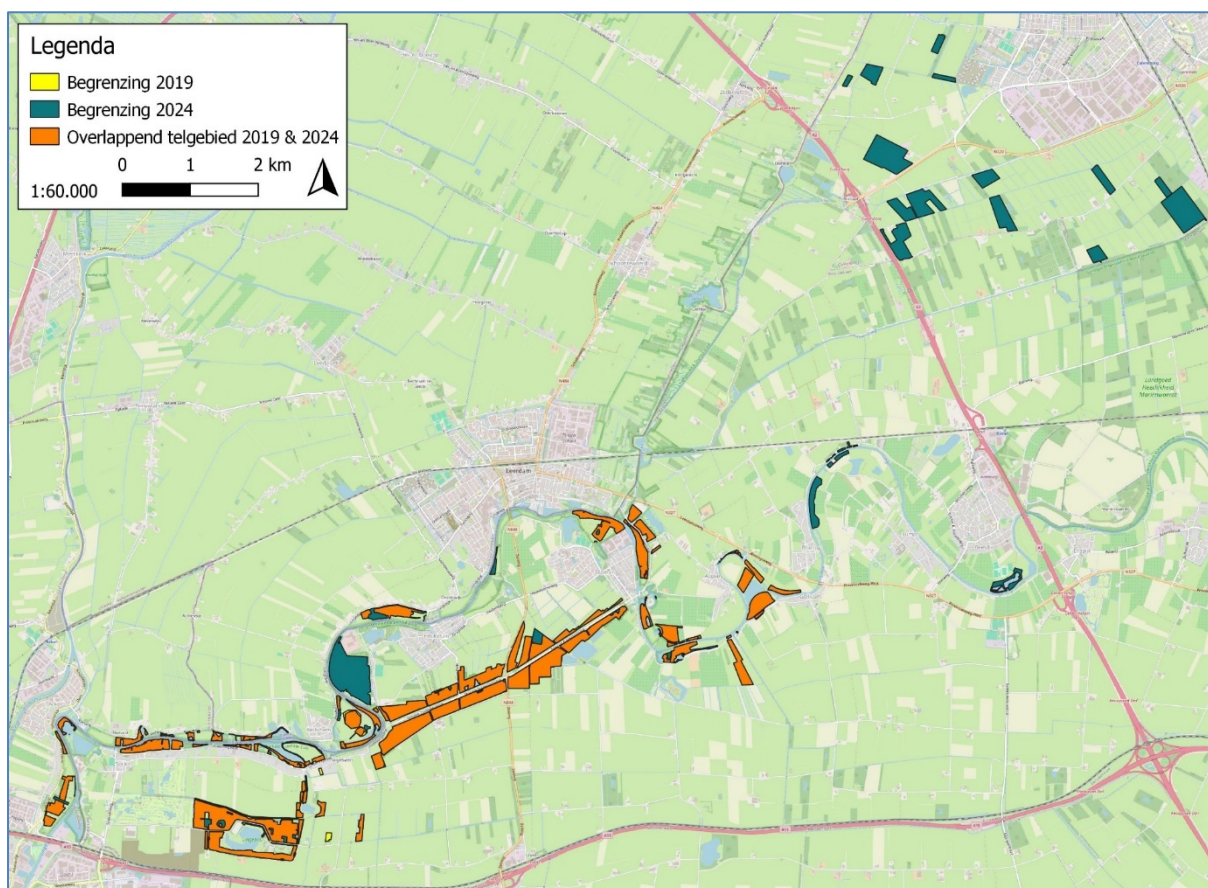
Tabel 3. In het gebied voorkomende natuurbeheertypen met kwalificerende vogelsoorten. Natuurbeheertypen waarvoor geen kwalificerende vogelsoorten zijn aangewezen, zijn niet in de tabel opgenomen.

Beheertype		Opp (ha)	Soort	Aantal
N05.03	veenmoeras	4,2	Rietzanger	1
N05.03	veenmoeras	4,2	Blauwborst	1
N05.04	dynamisch moeras	77,0	Waterral	3
N05.04	dynamisch moeras	77,0	Bruine Kiekendief	1
N10.02	vochtig hooiland	38,7	Tureluur	4
N12.06	ruigteveld	1,2	Bosrietzanger	1
N12.06	ruigteveld	1,2	Sprinkhaanzanger	1
N12.06	ruigteveld	1,2	Grasmus	3
N14.01	rivier/beekbegeleitend bos	9,9	Wielewaal	1
N14.01	rivier/beekbegeleitend bos	9,9	Blauwborst	1
N14.01	rivier/beekbegeleitend bos	9,9	Nachtegaal	1
N14.02	hoog- en laagveenbos	74,9	Grauwe Vliegenvanger	7
N14.02	hoog- en laagveenbos	74,9	Blauwborst	1
N14.02	hoog- en laagveenbos	74,9	Nachtegaal	4
N14.02	hoog- en laagveenbos	74,9	Gekraagde Roodstaart	1
N14.03	haagbeuken- en essenbos	91,3	Wielewaal	1
N14.03	haagbeuken- en essenbos	91,3	Boomklever	3

Beheertype		Opp (ha)	Soort	Aantal
N14.03	haagbeuken- en essenbos	91,3	Nachtegaal	7
N14.03	haagbeuken- en essenbos	91,3	Appelvink	4
N16.04	vochtig bos met productie	82,5	Groene Specht	6
N16.04	vochtig bos met productie	82,5	Matkop	1
N16.04	vochtig bos met productie	82,5	Boomklever	1
N16.04	vochtig bos met productie	82,5	Blauwborst	1
N16.04	vochtig bos met productie	82,5	Nachtegaal	4

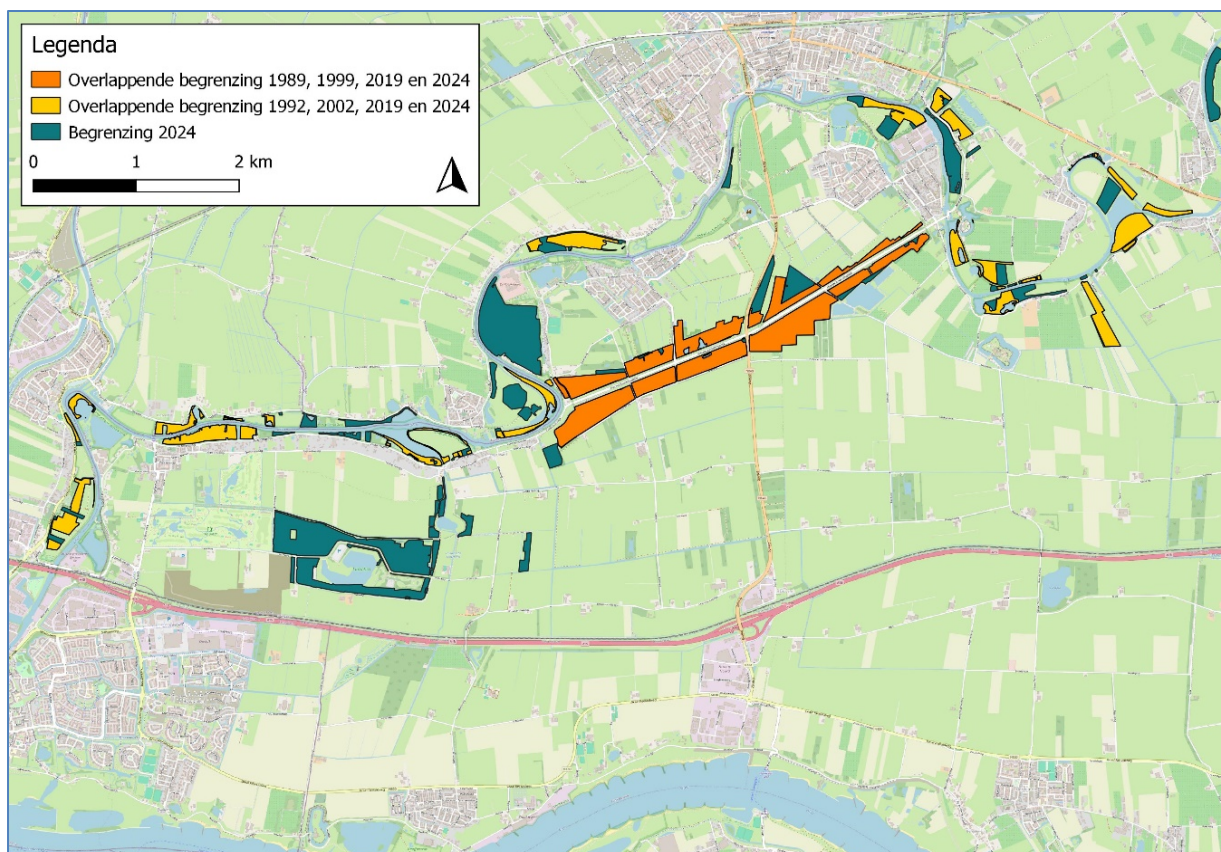
4.3. Vergelijking met eerdere karteringen

De gegevens van de Lingeoevers en het Lingebos zijn het beste te vergelijken met de kartering uit 2019 (de Boer 2019), die grotendeels hetzelfde oppervlak besloeg (figuur 4). Die kartering had een vergelijkbaar bezoekschema en dezelfde aanpak. De bestede tijd per hectare was destijds iets minder (12,7 min/ha), maar voldoende om als goede referentie te dienen. Van de terreinen van het Beesdseveld waren geen oudere karteringen beschikbaar. De gegevens daarvan kunnen dus niet in perspectief geplaatst worden. De vergelijkingen hierna betreffen dus alleen de Lingeoevers en het Lingebos.

Figuur 4. De begrenzing van de overlappende telgebieden van de Lingeoevers en het Lingebos in 2019 en 2024.

Van de terreinen langs de Nieuwe Zuiderlingedijk zijn gegevens uit 1989 en 1998 beschikbaar (oranje in figuur 5). Enkele delen van de Lingeoevers werden in 1992 en 2002 gekarteerd (geel in figuur 5). Van deze wat oudere karteringen is echter geen rapportage gevonden, wat het interpreteren van de gegevens lastiger maakt. Vergelijkingen met deze jaren moeten dus met enige voorzichtigheid gemaakt worden. Daarom zijn in tabel 4 alleen de verschillen met 2019 gepresenteerd. Waar relevant is bij sommige soorten een vergelijk met oudere karteringen gemaakt.

Figuur 5. De begrenzing van de overlappende telgebieden van de Lingehoevers en het Lingebos.

Tevens is het van belang om rekening te houden met verschillen tussen waarnemers bij het interpreteren van de resultaten. Waarnemerseffecten kunnen ontstaan door verschillen in de mate van ervaring en expertise tussen waarnemers en de algemene inventarisatiewerkwijze. In de meeste gevallen lijkt de invloed van waarnemerseffecten mee te vallen en ondergeschikt te zijn aan de grote veranderingen die de broedvogelbevolking onderging op korte termijn (jaareffecten) en lange termijn (positieve of negatieve trends). Waar de verschillen een reëel aantalsverloop overstijgen, is daarvan melding gemaakt in de soortbeschrijvingen.

Uit de vergelijking is op te maken dat vier gekarteerde soorten sinds 2019 verdwenen: Tafeleend, Kleine Plevier, Kleine Bonte Specht en Grote Lijster. Bij dit lijstje moet de kanttekening worden gemaakt dat Tafeleenden en Kleine Plevieren wel het hele seizoen net buiten het telgebied aanwezig waren. De Kleine Bonte Specht heeft een kleine trefkans en kan daardoor gemist zijn. Bij de Grote Lijster is sprake van een landelijke afname die het sterkste is in laag-Nederland. Soorten die nog niet eerder bij karteringen voorkwamen, zijn de Ooievaar, Turkse Tortel en Roodborsttapuit.

Zelfs op relatief korte termijn zijn er forse veranderingen op te merken. Sinds 2019 is het aantal Wilde Eenden bijvoorbeeld sterk afgenomen en is de Krakeend iets talrijker geworden dan Wilde Eend. De afname bij de Fazant is eveneens fors. Bij de Purperreiger zijn de verschillen geheel te wijten aan verplaatsingen langs de Lingehoevers van buiten naar binnen de begrenzing. De veranderingen bij Waterhoen en Meerkoet laten zich lastig verklaren. Vergelijkingen met de oudere karteringen suggereren een afname van Meerkoeten langs de Lingehoevers en Nieuwe Zuiderlingedijk. Scholekster, Kievit en Tureluur lijken zich prima te kunnen handhaven in de uiterwaarden langs de Linge. De omstandigheden in het vochtige hooiland zijn gunstig voor deze soorten. Met name bosvogels profiteren van de veroudering van zowel het moerasbos als de wat drogere populieren- en essenbossen. De toenames bij Holenduif, Grote Bonte Specht, Boomklever, Boomkruiper en Spreeuw springen in het oog.

Tabel 4. Veranderingen in de broedvogelbevolking binnen het overlappend telgebied tussen 2019 en 2024. ng= niet geteld

Soort	2019	2024	Soort	2019	2024
Grote Canadese Gans	13	11	Groene Specht	12	16
Grauwe Gans	144	87	Wielewaal	0	1
Nijlgans	10	8	Gaai	ng	24
Bergeend	0	1	Ekster	1	11
Krakeend	16	13	Kauw	1	9
Wilde Eend	37	11	Zwarte Kraai	17	24
Soepeend	3	1	Matkop	15	9
Tafeleend	1	0	Cetti's Zanger	43	93
Fazant	69	23	Staartmees	16	26
Dodaars	0	2	Rietzanger	35	90
Fuut	2	1	Kleine Karekiet	182	107
Ooievaar	0	2	Bosrietzanger	61	96
Blauwe Reiger	86	88	Spotvogel	5	16
Purperreiger	0	25	Sprinkhaanzanger	18	6
Aalscholver	12	22	Snor	2	9
Sperwer	1	3	Zwartkop	230	207
Havik	1	1	Tuinfluit	49	75
Bruine Kiekendief	4	3	Braamsluiper	1	4
Buizerd	13	8	Grasmus	54	28
Waterral	3	4	Boomklever	1	4
Waterhoen	15	23	Boomkruiper	40	59
Meerkoet	24	13	Spreeuw	20	50
Scholekster	0	3	Zanglijster	54	56
Kievit	7	14	Grote Lijster	1	0
Kleine Plevier	1	0	Grauwe Vliegenvanger	16	8
Tureluur	3	4	Blauwborst	32	27
Holenduif	15	27	Nachtegaal	3	12
Houtduif	77	80	Gekraagde Roodstaart	3	1
Zomertortel	2	1	Roodborsttapuit	0	1
Turkse Tortel	0	3	Heggenmus	15	38
Koekoek	11	16	Appelvink	4	6
Bosuil	5	9	Groenling	7	22
IJsvogel	1	5	Kneu	0	4
Kleine Bonte Specht	1	0	Putter	3	6
Grote Bonte Specht	40	47	Rietgors	27	28

Bij kraaiachtigen lijkt sprake van een reële toename. In het Lingebos werden in 2019 bijvoorbeeld enkel twee territoria van Eksters net buiten de gebiedsgrens aangetroffen, tegenover 5 in deze kartering. Bij Afrikagangers zoals Rietzanger en Kleine Karekiet moet altijd rekening worden gehouden met een jaareffect en kunnen de vastgestelde verschillen sterk beïnvloed zijn door de winteroverleving. Het beeld verschilt in 2024 per soort. De veel hogere aantallen Rietzangers zijn niet geheel vanuit een jaareffect te verklaren, maar passen ook bij de snelle landelijke toename die deze soort doormaakt. Ook de wat drogere moerasdelen met overjarig riet langs bijvoorbeeld de Nieuwe Zuiderlingedijk zijn erg geschikt voor de soort, terwijl Kleine Karekieten daar sterk zijn afgenomen. De gegevens uit de oudere karteringen langs deze dijk en de verspreide delen van de Lingeoever bevestigen dat de Kleine Karekiet hier al langer afneemt (in 1992 bijvoorbeeld langs de Lingeoever nog 150, nu 47).

4.4. Soortbeschrijvingen westelijke Lingeoevers en Lingebos

In deze paragraaf worden enkele schaarse, bedreigde, noemenswaardige en/of karakteristieke soorten van de westelijke Lingeoevers en het Lingebos besproken en waar mogelijk vergeleken met gegevens uit eerdere karteringen en met de landelijke en provinciale broedvogeltrends (Boele *et al.* 2023, Boele *et al.* 2024 en stats.sovon.nl).

Grote Canadese Gans, N=15

Paren werden vooral langs de Lingeoevers waargenomen. De verspreiding en het aantal zijn vergelijkbaar met de gegevens uit 2019. Deze ganzensoort laat landelijke een toename zien, maar recent vlak de populatiegroei in Gelderland af. De kartering past in dat afvlakkende beeld.

Brandgans, N=3

Alleen in de Koornwaard bij Heukelum werden Brandganzen waargenomen. Het ging op waarnemingen van drie bezette nesten op de eilandjes in het zuidelijke deel van de plas. In 2019 werden nog 31 paartjes net buiten de begrenzing van het telgebied waargenomen tussen Kedichem en Arkel, maar deze groep heeft zich kennelijk niet gevestigd in het gekarteerde gebied.

Grauwe Gans, N=150

Paren van Grauwe Ganzen op of nabij geschikte broedplekken werden tijdens de eerste ronde ingetekend. Op meerdere plekken werden concentraties aangetroffen. De verspreiding was iets beperkter dan tijdens de kartering in 2019, toen paren meer verspreid ook in de broekbossen langs de Nieuwe Zuiderlingedijk zaten. In het deel dat in beide jaren gekarteerd is, nam het totaal af van 144 naar 87 paren. Deze afname kan reëel zijn, bijvoorbeeld door bestrijding van ganzen of toegenomen predatie, maar kan ook te maken hebben met verplaatsingen naar andere gebieden.

Krakeend, N=23

Krakeenden kwamen verspreid voor langs sloten met een weelderige begroeiing en waren iets talrijker dan Wilde Eenden. Eenmaal werd een nest met eieren gevonden (21 mei) en eenmaal werden kleine jongen waargenomen (11 juni). De overige waarnemingen betroffen vooral paren en wakende mannetjes. In vergelijking met 2019 is de Krakeend iets toegenomen (van 13 naar 16 in overlappend gebied), wat in lijn is met de landelijke ontwikkelingen.

Wilde Eend, N=21

Het aantal Wilde Eenden langs de Lingeoevers en in het Lingebos is in vijf jaar tijd fors afgenomen. In het overlappende gebied ging het aantal van 37 naar 11 territoria. Deze afname is een stuk sterker dan de landelijke achteruitgang van de soort, die vooral wordt veroorzaakt door een te lage overleving van kuikens (Kleyheeg *et al.* 2024).

Kuifeend, N=6

Deze soort werd alleen in de uiterwaard langs de Molendijk bij Rhenoy aangetroffen. Het gebied is daar vanwege de ruige oeverbegroeiing met onder andere veel pitrus geschikt om te broeden. Kuifeenden waren net buiten het telgebied op plassen langs de Nieuwe Zuiderlingedijk zowel in 2019 als in 2024 aanwezig.

Fazant, N=29

Van Fazanten werden vooral roepende mannetjes waargenomen, maar zijn ook enkele keren vrouwtjes met kuikens aangetroffen. Ten opzichte van 2019 (63) is het aantal Fazanten in het overlappende gebied sterk verminderd. Deze afname wijkt af van de stabiele trend over de laatste 12 jaar in Gelderland. Mogelijk spelen er lokale factoren waardoor deze ingeburgerde exoot in de problemen komt. In gebieden die ook in 1992 en 2002 werden gekarteerd nam de stand zelfs af van 36 naar 6 territoria.

Koekoek, N=19

Omdat mannetjes Koekoeken veelvuldig van zangpost naar zangpost vliegen ligt dubbel tellen op de loer. Daarom is in het veld zo goed mogelijk gelet op tegelijk zingende vogels. De dichtheid aan Koekoeken is redelijk hoog in het gebied, waardoor vogels regelmatig tegelijk werden gehoord. Ten opzichte van 2019 ligt het totaal in het overlappende gebied iets hoger (van 11 naar 16), vergelijkingen met oudere karteringen suggereren een stabiele stand van 4-5 territoria langs de Nieuwe Zuiderlingedijk en een afname in de rietmoerassen langs de Linge (in 1992 nog 13 territoria).

Zomertortel, N=1

Deze soort is een uiterst schaarse verschijning in Nederland geworden door voedselproblemen in de broedgebieden, jachtdruk tijdens de trek en steeds moeilijkere omstandigheden in Afrika. In een klein, verwilderd bosperceel ten oosten van Vogelswerf langs de Doove Wetering werd op 20 mei een Zomertortel waargenomen door een externe waarnemer (Henk Vermeer), die op 30 mei tijdens het karteren opnieuw werd aangetroffen op dezelfde plek. Op 12 juni werd de vogel hier niet waargenomen. Het territorium ligt dichtbij de locatie van de twee territoria die in 2019 langs de Tiendweg werden aangetroffen. In 1989 en 1998 werden langs de Nieuwe Zuiderlingedijk nog respectievelijk 3 en 2 zangposten gevonden en langs de Lingeoever ging het bij de oudere karteringen uit 1992 en 2002 nog om 2 territoria. Het is duidelijk dat de soort ook in deze regio op het punt van verdwijnen staat.

Waterral, N=4

Op drie locaties verspreid in het rietmoeras langs de Nieuwe Zuiderlingedijk werden op basis van meerdere waarnemingen in totaal 3 territoria vastgesteld. Op andere plekken in rietmoeras in dit gebiedsdeel bleef het bij waarnemingen in maart, onvoldoende om overwinteraars uit te sluiten. In de bocht van de Linge bij Arkel was een vierde territorium gevestigd.

Dodaars, N=2

Op een plasje langs de Nieuwe Zuiderlingedijk werd in maart en begin juni een roepende vogel waargenomen. In De Oel, een rietmoeras ten noorden van Heukelum, ging het om een roepend exemplaar op 24 mei. Tijdens de eerdere karteringen werden geen Dodaarzen aangetroffen. Mogelijk heeft het natte voorjaar voor extra gunstige omstandigheden gezorgd, waardoor deze soort zich kon vestigen.

Kievit, N=14

Het voorkomen van de Kievit was bijna helemaal beperkt tot de uiterwaarden tussen Gellicum en Acquoy. In het vochtige hooiland bij Gellicum ging het om zeker 10 territoria. Op 21 mei werden hier veel halfwas jongen gezien tussende duizenden (!) bloeiende orchideeën. In de uiterwaard aan de noordzijde van de Linge bij Acquoy werden drie territoria gevonden en in ander vochtig hooiland aan de Tiendweg aan de westkant van de Nieuwe Zuiderlingedijk ging het om één territorium op basis van baltsende vogels in maart en april. Dat gebied werd in de loop van het voorjaar echter te nat om er te kunnen broeden en vermoedelijk had dit paar dan ook geen succes. Ten opzichte van 2019 verdubbelde het aantal Kieviten. Een positieve ontwikkeling, die contrasteert met de landelijke afname. De omstandigheden in de hooilanden bij Gellicum en Acquoy waren in het voorjaar van 2024 ideaal: erg vochtig, met verschillen in grasgroei. Mogelijk maakt de redelijk geïsoleerde ligging dit gebiedsdeel ook lastiger bereikbaar voor predatoren.

Tureluur, N=4

In de hooilanden bij Gellicum en Acquoy werden 4 territoria gevonden, 1 meer dan in 2019.

Aalscholver, N=22

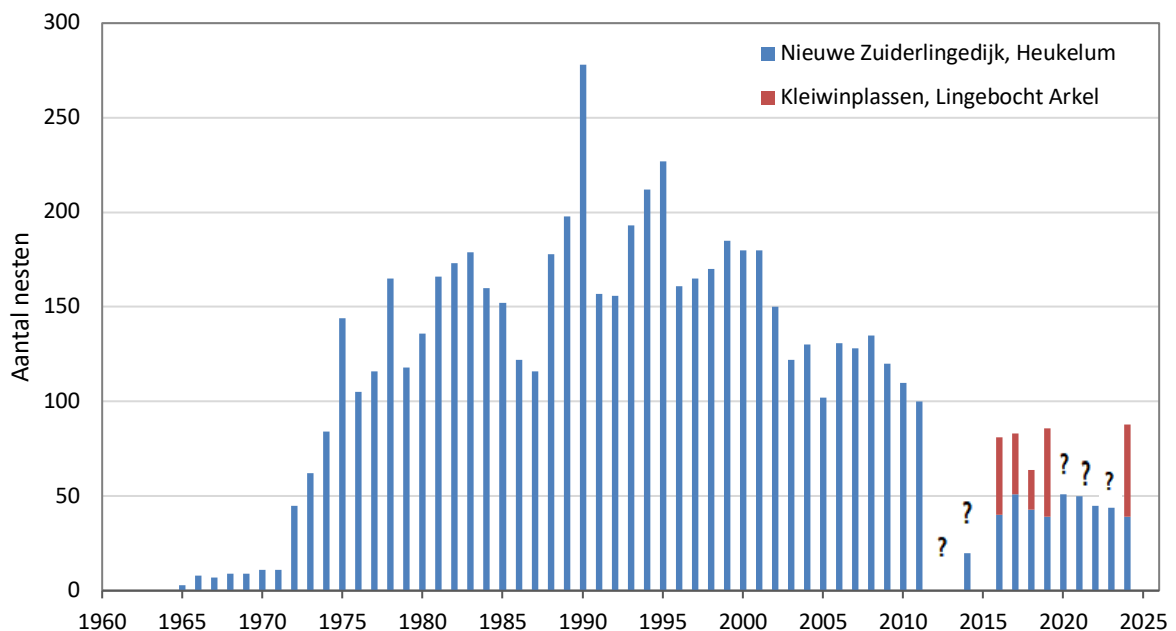
Op 13 maart en 2 april werd de aalscholverkolonie in de bocht van de Linge bij Arikel geteld. In totaal werden 22 bezette nesten genoteerd. De Aalscholwers broeden hier samen met Blauwe Reigers. In 2019 werd deze kolonie als nieuwe vestiging aangemerkt en ging het nog om 12 nesten.

Jonge Blauwe Reigers in de kolonie langs de Nieuwe Zuiderlingedijk op 1 mei. Foto: Albert de Jong

Blauwe Reiger, N=88

Blauwe Reigers broeden op twee plekken in het gekarteerde gebied. Halverwege de Nieuwe Zuiderlingedijk is al sinds zeker 1965 een kolonie Blauwe Reigers gevestigd die op enkele jaren na altijd is geteld door vrijwilligers (figuur 6). Op 29 maart werden hier 39 bezette nesten aangetroffen in de elzen. In de bocht van de Linge bij Arkel werden 49 bezette nesten geteld op 5 april. Vermoedelijk is de relatief recente kolonie bij Arkel een verplaatsing van een deel van de reigers vanaf de Zuiderlingedijk. In 2020-2023 werd deze kolonie niet geteld. De aantallen Blauwe Reigers langs de Linge zijn ten opzichte van de jaren negentig duidelijk over het hoogtepunt.

Figuur 6. Aantallen Blauwe Reigers in twee kolonies in het gekarteerde gebied. ? betreft jaren waarvan gegevens (deels) ontbreken. Bron: Kolonievogelproject Sovon.

Purperreiger, N=25

Op twee plekken langs de Lingeoever werden broedende Purperreigers gevonden en op meerderde plekken werd gezocht met behulp van de drone met warmtebeeldcamera.

Op rabatten nabij Spijk aan de zuidoever van de Linge werd een kolonie van 25 nesten in elzen en meidoorns vastgesteld. Net buiten de begrenzing van het gekarteerde gebied werden 5 nesten gevonden in wilgenstruweel langs de Lingebocht bij Arkel, tegenover de botenkade. Vanwege waarnemingen van invallende Purperreigers werd aan de noordkant van de Linge het rietmoeras bij De Oel afgezocht, evenals het riet net ten westen van de Spijkse Waard. Dat leverde geen nestvondsten op. Het getelde aantal nesten moet als minimum beschouwd worden omdat kleine vestigingen van Purperreigers gemakkelijk gemist kunnen worden. Met minimaal 30 nesten langs de Linge was het gebied in 2024 goed voor ongeveer 2,5% van de Nederlandse populatie.

Acht nesten van Purperreigers in verschillende stadia (eifase en jongenfase) in een meidoorn nabij Spijk. Dronefoto: Frank Majoor

Sperwer, N=3

Op drie plaatsen resulteerde een combinatie van waarnemingen van volwassen Sperwers in territoria. Twee in het Lingebos en een in een bosje nabij Acquoy. Ondanks dat er goed is gelet op nesten en prooiersten, lukte het niet om meer zekerheid te krijgen over deze territoria.

Havik, N=1

Tijdens de eerste ronde op 12 maart werd in een populierenbos net ten westen van Gellicum, nabij gemaal De Laar, een kekkerende Havik gehoord. Dat leverde de vondst van een nest in aanbouw op. Dit nest was gedurende het hele seizoen bezet, maar het aantal jongen bleef onbekend. In 2019 werd een nest in het Lingebos gevonden, dat dit jaar niet meer werd aangetroffen. Daarmee bleef de stand ongewijzigd.

Bruine Kiekendief, N=3

Op drie locaties werden waarnemingen van een paartje en van mannetjes gedaan. Op één plek in rietmoeras langs de Nieuwe Zuiderlingedijk werd met de kartering meer zekerheid verkregen over een territorium: op 21 mei werd hier een prooioverdracht tussen man en vrouw gezien. Op basis van die waarneming werd het nest op 12 juni binnen enkele minuten opgespoord met behulp van de drone met warmtebeeldcamera. Er bleken drie jongen van enkele weken oud aanwezig. Op een locatie oostelijker langs de Nieuwe Zuiderlingedijk kwalificeerden de waarnemingen tijdens de kartering net niet voor een

territorium. Dat gold ook voor het rietmoeras langs de Meerdijk bij Asperen. Van Arjan de Jong ontvingen we toevalligerwijs informatie en dronefoto's van beide locaties. Op 17 juni werden op beide plekken 3 jongen op een nest vastgelegd. Hiermee komt het totaal op 3 territoria langs de Lingeoevers, één territorium minder dan in 2019.

Jonge Bruine Kieken-dieven op een nest langs de Nieuwe Zuider-lingedijk op 12 juni. Dronefoto: Frank Majoor

Bosuil, N=9

Ondanks dat er geen specifieke nachtbezoeken werden gebracht, leverde de kartering 9 territoria van Bosuilen op. Vanaf mei werden verschillende mannetjes en vrouwtjes Bosuil gehoord in de zeer vroege ochtendschemer. In 4 territoria werden takkelingen waargenomen. In de terreinen die ook in 2019 werden gekarteerd nam het aantal toe van 5 naar 9, al moeten deze aantallen vooral als 'bijvangst' worden gezien. Voor een meer volledige kartering van Bosuilen zijn nachtbezoeken in het vroege voorjaar gewenst.

IJsvogel, N=9

Verspreid langs de Linge en Nieuwe Zuiderlingedijk werden in totaal 9 territoria aangetroffen. In één van de plasjes langs de dijk, die net buiten het karteergebied vielen, werd een nest met minimaal 5 jongen gevonden. Op drie andere locaties ging het eveneens om vondsten van nestlocaties. In het deel dat ook in 2019 werd gekarteerd nam de stand toe van 1 naar 5. Tijdens de oudere karteringen werden geen IJsvogels aangetroffen; in die jaren was de landelijke populatie ook nog een stuk kleiner.

Matkop, N=9

Deze moerasmee kwam verspreid voor, maar is schaars geworden. De populatie is bijna gehalveerd ten opzichte van 2019 (toen nog 16). Vooral in de wilgenopslag langs de Nieuwe Zuiderlingedijk zijn gaten gevallen. Deze afname is in lijn met de snelle landelijke achteruitgang van de soort, waarvan de oorzaken vooral gezocht worden in verdroging door klimaatverandering en concurrentie met andere mezensoorten (Boele *et al.* 2023).

Cetti's Zanger, N=105

Deze soort is ruimschoots verdubbeld in aantal langs de Linge. Ten opzichte van 2019 werd in overlappende gekarteerde deel een toename van 43 naar 93 zingende mannetjes vastgesteld. Cetti's Zangers bevonden zich vooral in de geschikte, wat drogere moerasdelen met wilgenopslag. Vooral in de vroege ochtendschemer konden de vogels gelijktijdig gehoord worden en verplaatsingen worden uitgesloten. De sterke toename is in lijn met de landelijke ontwikkeling, waarbij vochtige rivieroeveren als verspreidingsroutes naar nieuwe gebieden fungeren.

Zingende Snor langs de Nieuwe Zuiderlingedijk op 1 mei. Foto: Albert de Jong

Rietzanger, N=104

De toename van de Rietzanger van 35 naar 90 territoria in het deel dat in 2019 en 2024 werd gekarteerd is indrukwekkend en past in de versnelde landelijke toename van de afgelopen vijf jaar. Rietzangers werden verspreid over alle gebiedsdelen met overjarig riet gevonden.

Bosrietzanger, N=112

Speciaal voor Bosrietzangers werden net als in 2019 extra vroege, snelle rondes langs de oevers van de Linge gemaakt om daarna het gebied volledig te karteren. Dit leverde een hoge dichtheid van zingende Bosrietzangers op, ongeveer een derde meer dan in 2019. De aantallen van deze Afrikaganger kunnen flink fluctueren tussen jaren en gebieden. 2024 lijkt een gunstig jaar te zijn voor Bosrietzangers in het gekarteerde gebied, waarin veel geschikt biotoop (brandnetelruigtes) aanwezig is.

Snor, N=9

Deze Rode Lijstsoort is met 9 territoria flink toegenomen ten opzichte van 2019 (2). Opvallend was de dichtheid van 5 zingende vogels in het overjarige riet aan weerszijden van de Kerkweg langs de Nieuwe Zuiderlingedijk. De openheid en jaarklasse (overjarig) van deze rietvelden maakt dit deel waarschijnlijk het meest aantrekkelijk voor de soort. De groei past tevens in de snelle landelijke toename van de afgelopen jaren.

4.5. Soortbeschrijvingen Beesdseveld

Matkop, N=1

Tijdens twee rondes in maart en april werd een zingende Matkop waargenomen. Deze soort gaat landelijk erg achteruit, waarvan de oorzaken vooral gezocht worden in verdroging door klimaatverandering en concurrentie met andere mezensoorten (Boele *et al.* 2023). Deze zingende Matkop zat in een droog wilgenbos langs de snelweg.

Koekoek, N=4

Omdat mannetjes Koekoeken veel verplaatsen, kan het lastig zijn om het juiste aantal territoria vast te stellen. In het Beesdseveld werden vier zingende mannetjes vast gesteld. De zangposten lagen allemaal redelijk ver uit elkaar, dus het tellen was daardoor makkelijker.

Cetti's Zanger, N=11

De Cetti's Zanger is een soort die landelijk sterk in aantal toeneemt. In sommige gebieden is het aantal meer dan verdubbeld. In het Beesdseveld werden elf territoria vastgesteld op basis van zingende vogels. De meeste territoria bevonden zich in het rietmoeras, een typische habitat voor de Cetti's zanger.

Grasmus, N=34

In totaal werden vierendertig territoria van de Grasmus vastgesteld. In bijna alle terreinen kwamen Grasmussen voor, uitgezonderd de bossen. De populatie van deze soort neemt de laatste jaren in Nederland gestaag toe met ongeveer 5% per jaar.

Grauwe Vliegenvanger, N=5

De Grauwe Vliegenvanger is een soort die qua zang gemakkelijk verward kan worden met juveniele Roodborsten en andere jonge vogels. Tijdens de rondes werden alleen vogels die daadwerkelijk werden gezien geteld. De vijf territoria Grauwe Vliegenvangers waren te vinden in terreinen met opgaande bomen en bosranden.

Blauwborst, N=2

In totaal werden er twee territoria van Blauwborst vastgesteld in rietmoeras. Beide zingende mannetjes werden op 15 april waargenomen.

Sprinkhaanzanger, N=8

Tijdens de vroege ochtendrondes werden acht territoria van Sprinkhaanzanger vastgesteld. Vier daarvan zaten in het meest oostelijke perceel, dat bestond uit ruigte en wilgenstruweel. De andere vier territoria werden vastgesteld in het rietmoerasgedeelte.

Nachtegaal, N=7

Tijdens de ochtendbezoeken in mei en juni zijn in totaal zeven territoria van de Nachtegaal vastgesteld. Om deze soort zo nauwkeurig mogelijk in kaart te brengen, zijn de bezoeken vroeg in de ochtend uitgevoerd vanwege de vroege zangpiek van deze soort. Omdat deze soort vrij honkvast is, was het eenvoudig om het exacte aantal vast te stellen. Vrijwel alle territoria bevonden zich in laag wilgenstruweel.

Bosrietzanger, N=18

In totaal werden achttien territoria van Bosrietzangers vastgesteld op basis van vroege ochtendbezoeken. Het Beesdseveld heeft brandnetelruigten op allerlei plekken, wat dit hoge aantal verklaart.

4.6. Overige soorten

Lepelaar, N=0

Tijdens diverse ronden werden 's morgens vroeg ogenschijnlijk vertrekkende Lepelaars (voedselvluchten) waargenomen langs de Nieuwe Zuiderlingedijk. Op 1 mei landde een volwassen Lepelaar in de blauwe reigerkolonie langs deze dijk. Tijdens de dronevlucht op 12 juni op deze locatie werden geen nesten waargenomen. Die kunnen in juni echter al verlaten zijn, ook wanneer er succesvol is gebroed. De waarnemingen suggereren dat er mogelijk Lepelaars broeden in de omgeving.

Lepelaar in de blauwe reigerkolonie in het elzenbroekbos langs de Nieuwe Zuiderlingedijk op 1 mei. Foto: Albert de Jong

Roodmus, N=0

Op 21 mei werd om 7:02 uur kortstondig een zingende Roodmus gehoord in de wilgenopslag langs rietmoeras net ten westen van Asperen langs de Nieuwe Zuiderlingedijk. Ondanks goed luisteren en kijken tijdens volgende bezoeken werd de vogel daarna niet meer aangetroffen.

Damhert, N=0

Tweemaal in mei werd een vrouwelijk damhert gezien langs de Nieuwe Zuiderlingedijk.

Edelhert, N=0

Op 12 juni werden tijdens het karteren 6 edelherten gezien op het Leuvensche veld, net ten oosten van het Lingebos. Vermoedelijk betrof het een groepje dat vanuit een herintroductieproject in het Groene Woud in Brabant naar het noorden is getrokken. Op www.waarneming.nl zijn meerdere waarnemingen ten noorden van de Grote Rivieren te vinden van dit groepje.

Hermelijn, N=0

Op 23 mei werd een jagende hermelijn langs een wandelpad in het Lingebos gezien.

In opdracht van:

Sovon Vogelonderzoek Nederland

Postbus 6521
6503 GA Nijmegen
Toernooiveld 1
6525 ED Nijmegen
T (024) 7 410 410

E info@sovon.nl
I www.sovon.nl

